

Ansökan om ändring av tillstånd för verksamheten vid Filbornaverket

Sökande: Öresundskraft Kraft & Värme AB
org nr. 556501-1003

Innehållsförteckning

1. Administrativa uppgifter	4
2. Saken	5
3. Yrkanden.....	5
3.1 Uppgifter enligt 22 kap. 25 a och b §§ miljöbalken.....	5
4. Förslag till villkor.....	6
4.1 Motiv för yrkanden och vissa villkor	6
4.2 Motiv för verkställighetsförordnande	9
4.3 Motiv för igångsättningstid	10
5. Bolaget och dess struktur	11
6. Tidigare beslut och gällande villkor	11
7. Teknisk beskrivning	11
8. Samråd.....	11
9. Miljökonsekvensbeskrivning	12
9.1 Utsläpp till luft	12
9.2 Utsläpp till vatten	13
9.3 Råvaror och kemiska produkter	13
9.4 Transporter.....	14
9.5 Buller	14
9.6 Avfall som uppkommer inom verksamheten	15
9.7 Energianvändning.....	15
9.8 Risk och säkerhet.....	15
9.9 Föroreningar i mark och grundvatten	15
9.10 Kumulativa effekter tillsammans med andra verksamheter.....	16
9.11 Klimatpåverkan.....	16
9.12 Deposition av nitrosaminer och nitraminer	16
10. Verksamhetens tillåtlighet	17
10.1 Områdesskydd.....	17
10.2 Planförhållanden	18
10.3 Miljökvalitetsnormer	18
11. Bästa tillgängliga teknik (BAT) och bästa möjliga teknik (BMT)	19
12. Industriutsläppsförordningen (2013:250) om statusrapport.....	20
13. Säkerhetsaspekter och risker	20
14. Miljökvalitetsmål	21
15. De allmänna hänsynsreglerna	21
16. Förslag till skyddsåtgärder.....	24

17. Kontroll av verksamheten	24
18. Aktförvaring.....	25
19. Behörighetshandlingar	25
20. Bilageförteckning.....	25

1. Administrativa uppgifter

UPPGIFTER OM ANLÄGGNINGEN	
Anläggningsnummer	1283-109H
Anläggningsnamn	Filborna Kraftvärmeverk
Kontaktpersoner	Ann-Sofie Lindqvist – Projektledare 042-490 39 65 ann-sofie.lindqvist@oresundskraft.se
Kommun	Helsingborg
Adress	Hjortshögsvägen 7
Fastighetsbeteckning	Väla 7:11
Nuvarande verksamhetskoder	90.181-i, 29 kap. 6 § MPF 90.201-i, 29 kap. 10 § MPF
Förslag på tillkommande verksamhetskoder för ansökt ändring	90.500-i, 29 kap. 62 § MPF
Tillståndsgivande myndighet	Mark- och miljödomstolen Växjö
Grundtillstånd	M 4240-18 daterat 2019-12-16
Tillsynsmyndighet	Länsstyrelsen Skåne
Miljöledningssystem	ISO 14001
UPPGIFTER OM SÖKANDE	
Sökande	Öresundskraft Kraft & Värme AB
Organisationsnummer	556501-1003
Adress	Öresundskraft Kraft & Värme AB Box 642 251 06 Helsingborg

2. Saken

Ansökan avser ändring av tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken för befintlig verksamhet, med tillägg av avskiljning av koldioxid för geologisk lagring eller användning av koldioxid som råvara samt förbränning av utökad mängd av farligt avfall, vid Filbornaverket i Helsingborg, Skåne län.

3. Yrkanden

Öresundskraft Kraft & Värme AB ("Bolaget") yrkar att Mark- och miljödomstolen meddelar Bolaget ändringstillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att på fastigheten Väla 7:11 i Helsingborg bedriva:

- Avskiljning av koldioxid ur rökgaser för geologisk lagring av extern part eller användning av koldioxid som råvara av extern part.
- förbränning av 75 000 ton farligt avfall per år enligt specifikation i domsbilaga 1 till Grundtillståndet.

Bolaget hemställer att Mark- och miljödomstolen bestämmer igångsättningstiden för ansökt ändring avseende koldioxidavskiljning till 10 år från det att tillståndet vinner laga kraft.

Vidare yrkar Bolaget att Mark- och miljödomstolen:

- meddelar verkställighetsförordnande för den del av ansökt ändring som avser förbränning av ökad mängd farligt avfall, samt
- godkänner i målet upprättad miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

3.1 Uppgifter enligt 22 kap. 25 a och b §§ miljöbalken

Behandlingsmetod för avfallet, avfallstyper och mängder av avfall som får behandlas framgår av Grundtillståndet, Bolagets yrkande samt domsbilaga 1 i Grundtillståndet.

Villkor som behövs i fråga om åtgärder för att övervaka och kontrollera att de skyldigheter som gäller för verksamheten uppfylls finns fastställda i Grundtillståndet. Villkor 19 i Grundtillståndet omfattar åtgärder för avslutande av verksamheten och efterbehandling. Förbränningsanläggningens totala kapacitet för förbränning av avfall är 250 000 ton per år med effekt upp till 90 MW, dessa uppgifter framgår av ramen för Grundtillståndet.

En förteckning över de olika avfallskategorier uppdelade per avfallskod framgår av domsbilaga 1 i Grundtillståndet. Bolaget ansöker om att maximalt 75 000 ton per avfallskod farligt avfall enligt domsbilaga 1 i Grundtillståndet får förbrännas, dock maximalt totalt 75 000 ton farligt avfall per år. För det farliga avfall som får förbrännas gäller villkor 15 i Grundtillståndet som anger avfallets minsta och högsta flöde, lägsta och högsta värmevärde samt maximala innehåll av föroreningar.

Villkor 14 i Grundtillståndet omfattar villkor om den längsta tid under vilken det i samband med tekniskt oundvikliga driftstopp, driftstörningar eller fel i renings- eller mätutrustning får ske sådana utsläpp av föroreningar till luft och vatten som överskrider fastställda värden.

Villkor 16 i Grundtillståndet omfattar villkor om energiåtervinning med hög energieffektivitet.

Grundtillståndet innehåller även villkor om begränsningsvärden för utsläpp som ska beräknas enligt föreskrifter meddelade med stöd av 9 kap. 5 § miljöbalken, se till exempel villkor 6-10.

4. Förslag till villkor

Bolaget föreslår inga nya villkor eller ändringar av befintliga villkor i Grundtillståndet. Av Grundtillståndet villkor 1 framgår att verksamheten ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Bolaget angett i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet. Bolaget anser inte att ytterligare villkor, utöver de villkor som framgår av Grundtillståndet, är motiverade mot bakgrund av att miljökonsekvenserna är acceptabla samt att Bolaget har redogjort för åtaganden i samband med ändring av verksamheten.

4.1 Motiv för yrkanden och vissa villkor

Tillståndsplikt för avskiljning av koldioxid regleras i miljöprövningsförordningen (2013:251) (MPF) 29 kap. 62 §, där det anges att tillståndsplikt B gäller:

MPF 29 kap. 62 §

Tillståndsplikt B och verksamhetskod 90.500-i gäller för att avskilja koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Förordning (2016:1188).

Det framgår av MPF 29 kap. 62 § att koldioxid som avskiljs för geologisk lagring är avfall. Bolaget avser att i första hand lagra den koldioxid som avskiljs från Filbornaverkets rökgaser hos extern leverantör av geologisk lagring. Bolaget anser därmed att den koldioxid som planeras avskiljas från Filbornaverket är avfall. Det finns dock indikationer på att koldioxid kan komma att bli en viktig råvara för framställning av hållbara bränslen, varför Bolaget bedömer det som angeläget att möjligheten att använda avskild koldioxid inte begränsas.

I miljöbalken 15 kap. 1 § finns bestämmelser som anger när avfall ska anses vara en biprodukt istället för avfall. Bolaget bedömer att vid användning av koldioxid som råvara av hela mängden eller delar av mängden avskild koldioxid (CCU) kan den använda mängden koldioxid vara en biprodukt. Detta då Bolaget bedömer att koldioxiden kommer att uppfylla kriterierna för när avfall upphör att vara avfall enligt miljöbalken 15 kap. 9 a §. Bolaget kan komma att sälja koldioxid till extern part för användning som råvara vid framställning av elektrobränsle eller annan användning under förutsättning att det är säkerställt att koldioxiden kommer att användas på ett sätt som inte strider mot lag eller annan författning och inte leder till allmänt negativa följder för miljön eller människans hälsa. För att dessa kriterier ska vara uppfyllda anser Bolaget att koldioxid som används ska medföra en lägre klimatpåverkan än den produkt som koldioxiden ersätter.

Bolaget har kännedom om att produktion av koldioxid som klassas som biprodukt kan komma att omfattas av bestämmelser i MPF 12 kap. 23 § som anger att:

MPF 12 kap. 23 §

Tillståndsplikt A och verksamhetskod 24.23-i gäller för anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår. Förordning (2016:1188).

Bolaget anser dock inte att dessa bestämmelser (MPF 12 kap. 23 §) är tillämpliga då processen att avskilja koldioxid ur rökgaserna är densamma oavsett om koldioxiden avskiljs för geologisk lagring eller användning som råvara. Bolaget kommer inte att vara verksamhetsutövare för användning av koldioxid som råvara vid exempelvis produktion av elektrobränsle.

Filbornaverket har nyligen genomgått en tillståndsprocess där dom meddelades 2019-12-16 av Mark- och Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt (Mål nr M 4240-18) (Grundtillståndet). Grundtillståndet fastställdes av Mark- och miljööverdomstolen 2020-06-29 (Mål nr M 835-20). Filbornaverket har tillstånd att bedriva verksamhet som omfattas av verksamhetskoder 90.201-i och 90.181-i och verksamheten är således en så kallad industriutsläppsverksamhet enligt industriutsläppsförordningen.

För ändring av en tillståndspliktig verksamhet krävs det tillstånd enligt 1 kap. 4 § MPF. Vid ändring av en miljöfarlig verksamhet får tillståndet begränsas till att enbart avse ändringen enligt 16 kap. 2a § miljöbalken.

Den ansökta ändringen som omfattar avskiljning av koldioxid kommer att ske i en separat anläggning som kopplas på Filbornaverket. Rökgaser avleds efter befintlig rökgasrening till en avskiljningsanläggning, vilken i princip utgör ett extra reningssteg som i huvudsak avskiljer koldioxid, för att därefter avledas via befintlig skorsten. Avskiljningsanläggningen kommer att vara väl avgränsad från befintlig anläggning och kan stängas ner utan att det påverkar driften av Filbornaverket.

Vad beträffar förbränning av ökad mängd farligt avfall kan även denna ändring göras utan någon teknisk förändring av Filbornaverket. Vidare kommer andelen inblandning av farligt avfall att vara densamma som i villkor 15 enligt Grundtillståndet, dvs. månadsmedelvärdet kommer inte att överstiga 40 viktprocent om det farliga avfallet utgörs av tryckimpregnerat trä och 30 viktprocent om det farliga avfallet utgörs av andra avfallsfraktioner. Därutöver kommer listan över avfallskoder enligt domsbilaga 1 till Grundtillståndet att vara oförändrad. Mängden farligt avfall är enligt Grundtillståndet maximalt 25 000 ton per avfallskod farligt avfall, dock maximalt totalt 25 000 ton farligt avfall per år. Ansökan om ändring omfattar maximalt 75 000 ton per avfallskod farligt avfall enligt domsbilaga 1 i Grundtillståndet, dock maximalt totalt 75 000 ton farligt avfall per år.

Bolaget bedömer att de villkor som anges i Grundtillståndet kommer att innehållas även vid den verksamhet som är aktuell för ett ändringstillstånd, dvs. att det inte fordras någon förändring av villkoren i Grundtillståndet. Bedömningen görs mot bakgrund av att de ansökta ändringarna kommer att få begränsad påverkan på Filbornaverket. Bedömningen görs också med hänsyn till att koldioxidavskiljningen huvudsakligen kommer att ha positiva effekter på miljön och den ökade förbränningen av farligt avfall kommer att medföra en begränsad miljöpåverkan. I sammanhanget kan även konstateras att det inte hunnit ske någon teknik- eller miljömässig utveckling i branschen som av den anledningen föranleder nya eller justerade villkor.

Mot bakgrund av de angivna förutsättningarna har Bolaget gjort bedömningen att Bolagets ansökan om tillstånd för koldioxidavskiljning samt förbränning av ökad mängd farligt avfall vid Filbornaverket är att bedöma som ett ändringstillstånd. Eftersom mängden farligt avfall regleras i Grundtillståndet, ska ändringen prövas i mark- och miljödomstolen. Några tillståndspliktiga ändringar av Filbornaverket har inte gjorts sedan Grundtillståndet vann laga kraft.

Bolaget anser att samtliga villkor i Grundtillståndet ska behållas utan förändring. Detta då Bolaget bedömer att samtliga villkor kan innehållas även vid ansökt ändring som omfattar koldioxidavskiljning samt förbränning av ökad mängd farligt avfall.

Bolagets intention med koldioxidavskiljning är att minska Bolagets utsläpp av koldioxid varför Bolaget anser att ansökt koldioxidavskiljning är en kompletterande rökgasrening specialiserad på koldioxid. För utsläpp till luft anser Bolaget att mätning av kolmonoxid, kväveoxider, svaveldioxid, väteklorid, totalt organiskt kol (metan), stoft, ammoniak, kvicksilver, dioxiner och furaner, vätefluorid, tungmetallerna kadmium och tallium samt antimon, arsenik, bly, krom, kobolt, koppar, mangan, nickel och vanadin ska mätas på motsvarande sätt som idag före rökgaserna avleds till planerad koldioxidavskiljningsanläggning. Då befintliga villkor 6, 7, 8, 9 och 10 enligt Grundtillståndet, villkor enligt förordning (2013:253) om förbränning av avfall (FFA) och BAT-AEL enligt BAT-slutsatser för avfallsförbränning (WI-BATC) gäller för rökgaser vid 11 % O₂-halt anser Bolaget det vara lämpligt att mäta emissioner från förbränningsverksamheten före rökgaser avleds till koldioxidavskiljningsanläggningen, se även avsnitt 9 i Teknisk beskrivning, bilaga A.

Vid mätning av emissioner efter koldioxidavskiljning, när rökgasflödet har minskats betydligt på grund av att halten koldioxid, som utgör en väsentlig andel av rökgasflödet, har minskats, anser Bolaget att det krävs en justering motsvarande den justering som görs för O₂-halt även för CO₂-halt i rökgaserna. Koldioxidavskiljningsanläggningen bedöms ha marginell effekt på emissioner som omfattas av FFA och WI-BATC. Därmed anser Bolaget att det är lämpligt att mäta emissioner från förbränningsverksamheten före koldioxidavskiljningsanläggningen. Emissioner från förbränningen ska också mätas även om koldioxidavskiljningen har stoppats av någon anledning. Även i mål M 455-23, där Sundsvall Energi AB bland annat ansökt om att leverera rökgaser för koldioxidavskiljning till Flagship TWO AB för produktion av e-metanol, görs bedömningen att mätning av emissioner i rökgaser bör göras före avledning till koldioxidavskiljningsanläggningen. Detta för att kontrollera hur utsläppen förhåller sig till tillämpliga krav i villkor, BAT-slutsatser och FFA, se mål M 455-23 avsnitt 3.2 (Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till befintlig och utökad verksamhet vid Korstaverket i Sundsvalls kommun, 2023).

Mot bakgrund av att halten aminer i utgående rökgaser bedöms vara mycket låg samt att utsläppen inte bedöms medföra någon betydande påverkan på människors hälsa eller miljön anser Bolaget att det inte är motiverat med villkor om utsläpp av aminer. Det kan också konstateras att Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätt gjort samma bedömning i fråga om villkor för utsläpp av aminer i de domar som rör Flagship ONE AB ansökan om tillstånd för produktion av e-metanol, se mål M 2510-21 (Ansökan om tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till uppförande och drift av anläggning för produktion av e-metanol i Örnsköldsviks kommun, 2022), och Övik Energi AB ansökan om ändring av tillstånd för bland annat leverans av rökgaser för koldioxidavskiljning till Flagship ONE AB,

se mål M2506-21 (Ansökan om ändringstillstånd enligt 16 kap. 2 a § miljöbalken avseende bolagets verksamhet vid kraftvärmeverket Hörneborgsverket, Örnsköldsviks kommun, 2022).

Bolaget anser att gällande villkor enligt Grundtillståndet ska kvarstå utan förändring mot bakgrund av att Grundtillståndet prövats för drygt fyra år sedan. För ansökt ändring avseende förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms det inte ha skett någon betydande teknikutveckling, som skulle föranleda behov av nya eller reviderade villkor, sedan ansökan om Grundtillståndet lämnades in. För ansökt ändring avseende koldioxidavskiljningsanläggning anser Bolaget att ytterligare villkor, utöver de villkor som framgår av Grundtillståndet, inte är motiverade mot bakgrund av att miljökonsekvenserna är acceptabla samt att Bolaget har redogjort för åtaganden i samband med ändring av verksamheten.

4.2 Motiv för verkställighetsförordnande

Bolaget har yrkat att tillståndet ska förenas med ett verkställighetsförordnande som omfattar förbränning av ökad mängd farligt avfall. Skälet till det är att omgående kunna öka bränsleflexibiliteten genom att öka mängden farligt avfall. Denna möjlighet är av stor vikt för Bolaget då behandlingen av farligt avfall är en viktig komponent i Bolagets strategiska miljöarbete då det innebär att miljöfarliga ämnen utan andra möjliga behandlingsmetoder tas om hand på ett kontrollerat sätt med högsta möjliga reningsgrad. Sveriges miljömål att till senast år 2045 inte ha något nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären driver på utvecklingen av den cirkulära ekonomin och enligt Avfall Sveriges framtidsscenario kommer mängden icke farligt avfall till förbränning att minska, särskilt sådant material som innehåller fossil plast (Avfall Sverige, 2019). Bolaget ser möjligheten att vara med och påverka utvecklingen av ökat återanvändande och ökad materialåtervinning (genom att kunna växla över från sådant material där den möjligheten finns till sådant som saknar alternativ behandlingsmetod) som mycket värdefull. En eventuellt utdragen tillståndsprocess skulle således få negativa konsekvenser för Bolaget i form av utebliven möjlighet till effektivisering genom bränsleflexibilitet, risk för brist på avfallsbränsle samt uteblivna intäkter.

Sedan Bolaget 2019 erhöll tillstånd att förbränna farligt avfall har kännedomen om tillgängliga volymer på marknaden väsentligt förbättrats. I marknadsanalysen som genomfördes inför tillståndsprocessen år 2018 bedömdes 25 000 ton/år möta tillgängligheten på marknaden med marginal varför den nivån föreslogs och godkändes. Under de två år som Bolaget innehaft tillstånd att förbränna farligt avfall har dock förfrågningarna inkommit i en högre takt än förväntat vilket inneburit att erbjudanden fått avslås då mängdgränsen enligt Grundtillståndet uppnåtts.

Möjligheten att växla över en delmängd av det icke farliga avfall som idag förbränns på Filbornaverket till farligt avfall ökar också verksamhetens flexibilitet i bränsleanskaffningsprocessen. Detta har visat sig viktigt inte minst i samband med Brexit och Corona-pandemin som medfört att vissa avfallsförbränningsanläggningar fått reducera sin produktion för att matcha avfallsbränsletillgången. Även Filbornaverket har påverkats av dessa yttre omständigheter.

Bolaget har möjlighet att ta emot en utökad mängd farligt avfall utan några förändringar i byggnader eller i komponenter då en ökad mängd farligt avfall inte medför en ökning av

den totala mängden avfall som planeras att tas emot. Befintliga metoder och arbetsätt som upprättats sedan Grundtillståndet togs i anspråk för mottagande och förbränning av farligt avfall är direkt applicerbara även på större volymer.

Mot Bolagets intresse för ett verkställighetsförordnande ska emellertid de skäl ställas som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande ska avvaktas innan tillståndet får tas i anspråk. Vid en sådan bedömning krävs enligt Högsta domstolen att verksamhetsutövarens intresse med viss marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande inväntas. Enligt Högsta domstolen ska särskild hänsyn tas till de skador på miljön som kan uppstå om tillståndet omedelbart tas i anspråk och de möjligheter som finns att läka sådana skador om tillståndsbeslutet upphävs eller ändras. Vidare framgår av ett avgörande från Mark- och miljööverdomstolen att det förhållandet att en verksamhet bedrivits under en längre tid på den befintliga platsen samt huruvida verksamhetens tillåtlighet är ifrågasatt också ska beaktas.

I förevarande fall kan Bolaget konstatera att verksamheten varit belägen på den aktuella platsen sedan lång tid tillbaka. Området är därmed påverkat av befintlig verksamhet sedan tidigare och verkningarna på miljön från den ansökta ändringen är utredda och kommer att vara begränsade i relation till dagens verksamhet. Den ansökta ändringen bedöms inte medföra några irreparabla följdverkningar eller förändringar av betydelse i den omgivande miljön. Vidare vill Bolaget framhålla att det inte finns något starkt allmänt eller enskilt motstående intresse mot den ansökta ändringens tillåtlighet. Bolaget anser således att de skäl som nu framförts till stöd för omedelbar verkställighet som omfattar förbränning av ökad mängd farligt avfall med god marginal väger tyngre än de intressen som talar för att ett lagakraftvunnet avgörande bör föreligga innan verkställighet får ske.

I övrigt bör understrykas att Bolaget inte kunnat identifiera någon rättsfråga i målet som kan vara av vikt för ledning av rättstillämpningen att få belyst i högre instans.

4.3 Motiv för igångsättningstid

Bolaget anser att igångsättningstid på tio år för ansökt ändring omfattande avskiljning av koldioxid ur rökgaser är motiverad mot bakgrund av att den ansökta ändringen avser ett utvecklingsprojekt inom ett nytt område som omfattas av utsläppsminskande åtgärder för begränsning av klimatpåverkan. Investering i koldioxidavskiljning bedöms uppgå till cirka två miljarder kronor och medföra ökade driftkostnader jämfört med nuläget. Bolaget är bland annat beroende av fastställande av regelverk för handel med verifierkat för negativa utsläpp, det vill säga handel med verifierkat för koldioxid av biogent ursprung som tas bort från kretsloppet, för att säkra intäkter som täcker den investering som krävs och de ökade driftkostnader som koldioxidavskiljning medför. Bolaget söker även investerings- och driftstöd, vilket medför långa ledtider för Bolagets investeringsbeslut.

En annan förutsättning som kan ta lång tid att realisera är ny infrastruktur, som är under uppbyggnad, för geologisk lagring av koldioxid eller användning av koldioxid som råvara. Bolaget är beroende av externa parter för dessa delar av värdekedjan, samtidigt som externa aktörer för transport av koldioxid, geologisk lagring och användning som råvara är beroende av att projekt för avskiljning av koldioxid realiseras för att i sin tur kunna investera i sina respektive delar av värdekedjan. Då det är långa ledtider för investeringsbeslut, upphandling och byggnation av koldioxidavskiljningsanläggning för Bolaget men även för externa parter för geologisk lagring och användning av koldioxid

som råvara anser Bolaget det vara motiverat med en längre igångsättningstid än de fem år som är en vanlig igångsättningstid.

5. Bolaget och dess struktur

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Öresundskraft AB som i sin tur är helägt av Helsingborgs Energi Holding AB, och via Helsingborgs Stads Förvaltning AB helägt av Helsingborgs Stad. Öresundskraft AB tillhandahåller försäljning, produktion och distribution av el, fjärrvärme, fjärrkyla och gas.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområden är att producera fjärrvärme, fjärrkyla och el samt att ansvara för drift och underhåll av sina produktionsanläggningar. De huvudsakliga produktionsanläggningarna inom Bolaget är Filbornaverket och Västhamnsverket i Helsingborg samt Åkerslundverket i Ängelholm. Bolaget innehar också ett antal reservanläggningar kopplade till fjärrvärmenäten.

6. Tidigare beslut och gällande villkor

Bolaget har tillstånd enligt miljöbalken för verksamheten vid Filbornaverket enligt dom 2019-12-16 av Mark- och Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt (Mål nr M 4240-18), vilket fastställdes av Mark- och miljööverdomstolen 2020-06-29 (Mål nr M 835-20).

Grundtillståndet med gällande villkor bifogas, se bilaga 1 Grundtillstånd. Samtliga nu gällande villkor är sammanställda i bilaga 2 Gällande villkor. Anmälningar för verksamheten finns sammanställda i tabell 1.

Tabell 1 Sammanställning av andra gällande beslut.

Datum	Beslutsmyndighet	Beslutet avser
2021-02-04	Länsstyrelsen Skåne	Cisterner för flytande avfall.
2022-06-28	Länsstyrelsen Skåne	Utökad rening av kvicksilver.

7. Teknisk beskrivning

Nuläget och den tekniska utformningen av verksamheten samt ansökta ändringar redovisas i den tekniska beskrivningen, bilaga A. I Teknisk beskrivning finns tekniska data, såsom värmeproduktion, förbrukning av bränsle, råvaror och kemiska produkter samt utsläpp sammanställda för de senaste åren. Teknisk beskrivning omfattar också en sammanställning av uppfyllandet av BAT-slutsatser.

8. Samråd

Enligt 6 § miljöbedömningsförordningen (2017:966) antas den ansökta ändringen medföra en betydande miljöpåverkan. Ett undersökningssamråd har således inte skett. Samrådet har istället utformats i överensstämmelse med vad som gäller för ett avgränsningssamråd. Samrådsretsens omfattning regleras i 6 kap. 30 § miljöbalken.

Samrådsunderlaget, bilaga 3, publicerades på Bolagets webbplats och skickades via e-post till myndigheter, organisationer, verksamheter och föreningar enligt samrådsredogörelse, bilaga 4. Bolaget har också skickat informationsbrev med kort sammanfattning av ansökt ändring, länk till samrådsunderlag på Bolagets webbplats och inbjudan till möte till fastighetsägare och verksamhetsutövare som ligger inom en radie om cirka 1,5 km från Filbornaverket. Samrådsunderlaget publicerades på Bolagets webbplats den 31 mars 2023. Annons publicerades i dagstidning den 5 maj 2023. Synpunkter kunde lämnas in till och med den 2 juni 2023. Inkomna synpunkter och Bolagets bemötanden finns sammanställda i samrådsredogörelsen, bilaga 4.

9. Miljökonsekvensbeskrivning

En miljökonsekvensbeskrivning bifogas, se bilaga B.

I miljökonsekvensbeskrivningen lämnas en beskrivning av den ansökta ändringen med uppgifter om lokalisering, utformning och omfattning. I denna beskrivning ingår även en redogörelse för vidtagna och planerade skyddsåtgärder.

Vidare redovisas olika alternativ. Som nollalternativ redovisas de förhållanden som skulle råda om den ansökta ändringen inte kommer till stånd. Nollalternativet innebär att verksamheten även fortsättningsvis bedrivs i enlighet med Grundtillståndet.

I miljökonsekvensbeskrivningen redovisas möjliga alternativa lokaliseringar av koldioxidavskiljningsanläggningen vid Bolagets andra anläggningar i Helsingborg och Ängelholm. Dessa alternativa lokaliseringar bedöms inte lämpliga på grund av lägre årlig mängd koldioxid samt, för Västhamnsverket, en kortare årlig drifttid jämfört med Filbornaverket. Mot bakgrund av att Filbornaverket utgör den största punktsläppskällan av koldioxid i Helsingborg bedömer Bolaget att lokaliseringen av koldioxidavskiljning vid Filbornaverket är lämplig. Avseende förbränning av ökad mängd farligt avfall anser Bolaget att det inte är förenligt med hushållningsprincipen att förlägga förbränning av 50 000 ton per år i en ny anläggning. Detta då det bedöms möjligt att förbränna ökad mängd farligt avfall i befintlig anläggning utan några tekniska åtgärder, vilket ska ställas mot kostnaden och ytbehov för en ny anläggning för 50 000 ton farligt avfall per år.

Slutligen lämnas en beskrivning av effekterna på miljön och människors hälsa. Miljökonsekvensbeskrivningen sammanfattas kort nedan.

Sammanfattningsvis bedöms ansökt ändring inte medföra betydande påverkan på människors hälsa eller miljön.

9.1 Utsläpp till luft

För en utförligare beskrivning av utsläpp till luft för ansökt ändring, se avsnitt 9.1 i miljökonsekvensbeskrivningen, bilaga B.

För utsläpp till luft har spridningsberäkning för utsläpp av aminer, bilaga 5, samt spridningsberäkning för kolmonoxid, kväveoxider, svaveldioxid, stoft, arsenik, bly, kadmium och nickel, bilaga 6, genomförts. Resultatet från spridningsberäkningar visar att haltbidraget från den ansökta ändringen inte bidrar till att någon miljö kvalitetsnorm överskrids. För aminer saknas svenska miljö kvalitetsnormer. Spridningsberäkning för

utsläpp av aminer visar att halter av nitrosaminer och nitraminer understiger det norska gränsvärdet för utomhusluft. Bolaget bedömer att miljöpåverkan av utsläpp till luft för den ansökta ändringen inte medför betydande påverkan på människors hälsa eller miljön.

Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms endast marginellt påverka utsläpp av tungmetaller. Bolaget bedömer att befintlig rökgasrening, med den utökade reningen av kvicksilver i form av fällningskemikalie för kvicksilver som införts, är väl lämpad för att rena rökgaser vid förbränning av ökad mängd farligt avfall.

9.2 Utsläpp till vatten

För en utförligare beskrivning av utsläpp till vatten för ansökt ändring, se avsnitt 9.2 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

För utsläpp till vatten har det gjorts en recipientutredning, bilaga 7, som inkluderar aktuell kemisk och ekologisk status i vattenförekomsten och hur den ansökta ändringen kan påverka dessa.

Bolaget bedömer att miljöpåverkan av utsläpp till vatten för den ansökta ändringen är acceptabel. Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms endast marginellt påverka utsläpp av tungmetaller till vatten jämfört med nuläget. Bolaget bedömer att befintlig vattenrening, med den utökade reningen av kvicksilver i form av fällningskemikalie för kvicksilver som införts, är väl lämpad för att rena processavloppsvatten från rökgasrening vid förbränning av ökad mängd farligt avfall.

I recipientutredningen görs bedömningen att utsläppet av renat processavloppsvatten från rökgasrening inte kommer att medföra någon otillåten påverkan enligt 5 kap. 4 § miljöbalken. Utsläppet av renat processavloppsvatten från rökgasrening bedöms inte äventyra möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna i vattenförekomsten Helsingborgsområdet, inte heller riskerar aktuell statusklassning för någon av kvalitetsfaktorerna att försämrats till följd av utsläppet.

9.3 Råvaror och kemiska produkter

För en utförligare beskrivning av råvaror och kemiska produkter för ansökt ändring, se avsnitt 9.3 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Vid ansökt ändring tillkommer mellanlagring av koldioxid samt absorbent med aminer för koldioxidavskiljning som inte används i nuvarande verksamhet. Absorbenten kommer att fyllas på under uppstart och därefter cirkulera i slutet system. Syre, kväve- och svavelföreningar i rökgaserna kan medföra att en del av absorbenten förbrukas, vilket medför att avfall uppstår samt att förbrukad mängd absorbent måste ersättas. Förbrukning av absorbent bedöms uppgå till cirka 100 ton per år. Val av absorbent med aminer och utformning av koldioxidavskiljningsanläggningen kommer att göras för att minimera förbrukning av absorbent och utsläpp av skadliga ämnen.

Köldmedium planeras att användas i värmepumpar och kylmaskiner för uppgradering av lågvärdig restvärme till fjärrvärme samt för kylning av koldioxid. Val av köldmedia kommer att ske med hänsyn till processkrav, såsom temperaturnivåer och energieffektivitet, och eventuell miljöpåverkan. Bolaget kan komma att använda ammoniak som köldmedia och

har bedömt att maximal total mängd vattenfri ammoniak som kan komma att användas i värmepumpar och kylmaskiner är 20 ton.

Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms inte medföra ökad förbrukning av råvaror och kemiska produkter.

Skyddsåtgärder finns då hantering och förvaring av kemiska produkter och farligt avfall för ansökt ändring regleras i Grundtillståndet villkor 2. Sammanfattningsvis bedömer Bolaget att miljöpåverkan avseende förbrukning av råvaror och kemiska produkter för ansökt ändring är acceptabel med hänsyn till den miljönytta som ändringen medför.

9.4 Transporter

För en utförligare beskrivning av transporter för ansökt ändring, se avsnitt 9.4 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Koldioxidavskiljning medför en ökning av antalet transporter jämfört med nollalternativet, främst då koldioxid istället för att släppas ut via skorstenen ska transporteras till externt geologiskt lager eller extern användare av koldioxid som råvara. Transporter av avskild koldioxid planeras ske med lastbil till geologiskt lager, hamn för omlastning till fartygstransport eller extern användare inom 500 km från anläggningen.

Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms inte medföra någon ändring av antalet transporter då den totala mängden avfallsbränsle inte ökar.

Miljöpåverkan från tillkommande transporter vid ansökt ändring bedöms försumbar då utsläpp från transporter är liten i förhållande till den miljönytta som ändringen medför i form av minskade koldioxidutsläpp från förbränning av avfall. Tillkommande transporter utgör en mindre del av totala fordonsrörelser av tunga transporter på de aktuella vägsträckorna.

9.5 Buller

För en utförligare beskrivning av buller för ansökt ändring, se avsnitt 9.5 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Vid installation av koldioxidavskiljning tillkommer utrustning samt ökning av transporter vilka ger upphov till buller. Bolaget har gjort en beräkning av bullerbidrag som inkluderar tillkommande utrustning för koldioxidavskiljning, lastning och transporter av koldioxid, se bilaga 8 Beräkning av buller vid koldioxidavskiljning. Beräkningen är baserad på den bullerutredning för befintlig verksamhet som genomfördes 2018, kompletterad med en bedömning av tillkommande bullerkällor. Beräkningen har gjorts för placeringsalternativ 2, då det alternativet bedöms medföra störst påverkan på omgivningen. För placeringsalternativ 1 bedöms omgivande deponi och Filbornaverkets befintliga byggnad dämpa buller utanför anläggningen och därmed medföra en mindre påverkan jämfört med placeringsalternativ 2. Buller från verksamheten regleras i Grundtillståndet villkor 5.

Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms inte medföra ändring av verksamheten som orsakar buller.

Bolaget bedömer att villkor för buller innehålls vid ansökt ändring. Bolaget kommer att genomföra en ny kontroll av buller från verksamheten enligt villkor 5 när ändringar i verksamheten har genomförts.

9.6 Avfall som uppkommer inom verksamheten

För en utförligare beskrivning av avfall som uppkommer inom verksamheten för ansökt ändring, se avsnitt 9.6 i miljökonsekvensbeskrivningen, bilaga B.

Koldioxidavskiljning för geologisk lagring medför en betydande mängd avfall i form av avskild koldioxid och en mindre mängd miljöskadligt avfall i form av förbrukad absorbent med aminer. Bolaget bedömer dock att den positiva effekt i form av minskad klimatpåverkan som koldioxidavskiljning medför överväger de negativa effekterna med ökad mängd avfall.

Vid förbränning av en ökad mängd farligt avfall bedöms ingen förändring av avfall som uppkommer i verksamheten uppstå.

9.7 Energianvändning

För en utförligare beskrivning av energianvändning för ansökt ändring, se avsnitt 9.7 i miljökonsekvensbeskrivningen, bilaga B.

Koldioxidavskiljning bedöms medföra minskad elproduktion på grund av intern förbrukning av ånga och el men en ökad produktion av fjärrvärme då spillvärme kan återvinnas till fjärrvärme. Bolaget bedömer att den positiva effekt i form av minskad klimatpåverkan som koldioxidavskiljning medför överväger de negativa effekterna med minskad elproduktion.

Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms inte påverka energianvändningen.

9.8 Risk och säkerhet

För en utförligare beskrivning av risk och säkerhet för ansökt ändring, se avsnitt 9.8 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Koldioxidavskiljning innebär att det tillkommer andra kemiska produkter och ämnen i verksamheten, såsom absorbent med aminer, köldmedia samt komprimerad och flytande koldioxid. Detta innebär tillkommande risker som främst är kopplade till läckage av kemiska produkter och koldioxid vid hantering, lastning och lossning samt lagring. En riskutredning för ansökt ändring har bifogats ansökan, se bilaga 9 Riskutredning. Bolagets bedömning är att vid implementering av föreslagna riskreducerande åtgärder bedöms ansökt ändring medföra tolerabel risk med avseende på individrisk och samhällsrisk.

Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms inte medföra att nya risker introduceras i verksamheten, inte heller bedöms risker i befintlig verksamhet påverkas av förbränning av ökad mängd farligt avfall.

9.9 Föroreningar i mark och grundvatten

För en utförligare beskrivning av föroreningar i mark och grundvatten, se avsnitt 9.9 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Vid anläggandet av koldioxidavskiljningsanläggningen bedöms endast schaktarbete av mindre omfattning krävas för fundament och ledningar i mark. Markundersökningar som gjorts visar på att vissa ämnen förekommer i halter som överstiger halter för MKM men understiger halter för farligt avfall. Bolaget bedömer att det tillvägagångsätt som planeras med provtagning av massor säkerställer att eventuella förorenade massor omhändertas på miljöriktigt sätt.

Bolaget bedömer att risken för att utsläpp av kemiska produkter påverkar grundvattenkvaliteten är låg, då anläggningen utformas med hårdgjord yta samt förvaring av kemiska produkter och farligt avfall enligt villkor 2 i Grundtillståndet.

9.10 Kumulativa effekter tillsammans med andra verksamheter

För en utförligare beskrivning av kumulativa effekter tillsammans med andra verksamheter, se avsnitt 9.10 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Verksamheten är lokaliserad i ett industriområde med närhet till andra verksamheter och större vägar. Verksamheten kan ge upphov till kumulativa effekter tillsammans med andra verksamheter inom avfallshanteringsområdet främst när det gäller utsläpp till luft och vatten, buller samt risker. Bolaget har gjort utredningar av utsläpp till luft, utsläpp till vatten, buller och risker vilka visar att miljökonsekvenserna av ansökt ändring inte är betydande. Mot bakgrund av de utredningar som utförts bedömer Bolaget att ansökt ändring inte bidrar till några kumulativa effekter av betydelse.

9.11 Klimatpåverkan

För en utförligare beskrivning av klimatpåverkan, se avsnitt 9.11 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Bolaget bedömer att ansökt ändring har en positiv effekt på klimatpåverkan då utsläpp av koldioxid av både biogent och fossilt ursprung från verksamheten minskar vid implementering av koldioxidavskiljning. Förbränning av ökad mängd farligt avfall bedöms inte medföra ändring av verksamhetens klimatpåverkan.

9.12 Deposition av nitrosaminer och nitraminer

För en utförligare beskrivning av deposition av nitrosaminer och nitraminer, se avsnitt 9.12 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning.

Den spridnings- och depositionsberäkning för aminer som har genomförts, bilaga 5, har använts som underlag för beräkning av nivåer i mark och grundvatten. En utredning som inkluderar beräkning av nivåer av nitrosaminer och nitraminer i de närmaste grundvattentäkterna Ramlösa hälsobrunn (NVR-ID 2012279) och Åstorps samhälle (NVR-ID 2012368) har bifogats ansökan, se bilaga 10 Modellerade halter av nitrosaminer och nitraminer i grundvatten. Resultat av beräkningarna för grundvattentäkt Ramlösa hälsobrunn och Åstorp samhälle visar att beräknade halter understiger norskt gränsvärde för dricksvatten på 4 ng/l.

En studie för att utreda om deposition av aminer kan påverka pollinerande insekter har genomförts, se bilaga 11 Aminers påverkan på pollinatörer. I studien undersöks vilka underlag som finns gällande aminers påverkan på insekter, om det finns ämnen som liknar

aminer som är skadliga för insekter samt vad forskare om kemikaliers påverkan på organismer har för kännedom om påverkan på insekter vid utsläpp av aminer och relevanta nedbrytningsprodukter. Slutsatsen av studien är att det inte finns studier eller data som påvisar att utsläpp av aminer eller relevanta nedbrytningsprodukter skulle ha en direkt negativ påverkan på pollinatörer. Det finns däremot en identifierad problematik kopplat till att utsläpp av aminer kan bidra till övergödning, vilket kan ha en indirekt negativ påverkan på pollinatörer genom habitförsämrande effekter.

10. Verksamhetens tillåtlighet

10.1 Områdesskydd

En beskrivning av skyddsområden i verksamhetens närområde finns i avsnitt 7.3 i miljökonsekvensbeskrivningen, bilaga B. Det närmaste Natura 2000-området är Rååns dalgång (SE0430109), vilket är ett skyddat område utifrån art- och habitatdirektivet. Området sammanfaller delvis med naturreservat Rååns dalgång (NVR-ID 2001480) och är beläget cirka 7,5 km söder om verksamhetsområdet. Det finns också naturreservat i verksamhetens omgivning. Det närmaste är naturreservat Bruces skog (NVR-ID 2041591) som är lokaliserat söder om Filbornaverket. Avstånd mellan verksamhetsområdet och naturreservat Bruces skog nordliga gräns är cirka 500 m.

Den ansökta ändringen skulle kunna påverka skyddsområden främst när det gäller utsläpp till luft, buller och påverkad landskapsbild. Bolaget har gjort en spridningsberäkning för utsläpp av aminer vilket visar låga halter i luft vid skyddade områden, se även avsnitt 9.1 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning. Den ansökta ändringen bedöms inte påverka de skyddsområden som finns i verksamhetens närområde med avseende på luftföroreningar.

En recipientutredning för utsläpp av processavloppsvatten från rökgasrening har genomförts, se avsnitt 9.2 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning. Utsläpp av processavloppsvatten från rökgasrening bedöms inte medföra otillåten påverkan enligt 5 kap. 4 § miljöbalken i recipienten ytvattenförekomsten Helsingborgsområdet (WA39114588). Utsläppet av processavloppsvatten från rökgasrening bedöms inte äventyra möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna i vattenförekomsten Helsingborgsområdet, inte heller riskerar aktuell statusklassning för någon av kvalitetsfaktorerna att försämrats till följd av utsläppet.

Naturreservat Bruces skog är det skyddade område som ligger närmast verksamhetsområdet och därmed skulle kunna bli påverkat av ökat buller från verksamheten. En beräkning av bullerbidrag för ansökt ändring har genomförts vilken visar att ljudnivån orsakad av verksamheten i norra delen av Bruces skog understiger 45 dBA. Detta anges vara den ljudnivå som bör understigas i större naturområden och tätortsnära rekreationsområden enligt Helsingborgs stads åtgärdsprogram, se även avsnitt 9.5 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning. Avståndet till övriga skyddade områden är så stort att buller från verksamheten inte bedöms påverka dessa.

Koldioxidavskiljning medför installation av kolonner för absorption och desorption av koldioxid vilka kan komma att vara cirka 50 m höga samt större tankar för mellanlagring av koldioxid. Ansökt ändring bedöms kunna påverka landskapsbild från Kropps kyrkby, vilket är ett riksintresse för kulturmiljövård. Fotomontage för vy från Kropps kyrkby har genomförts, se avsnitt 7.1.1 i bilaga B, Miljökonsekvensbeskrivning. Bolaget bedömer att

påverkan på landskapsbild vid Kropps kyrkby är marginell då befintliga byggnader inom industriområdet dominerar verksamhetsområdets landskapsbild varför tillkommande kolonner och tankar bedöms medföra marginell skillnad mot nuläget.

Några formella hinder mot att bevilja ändring av tillstånd mot bakgrund av områdesskydd föreligger därför inte.

10.2 Planförhållanden

Filbornaverket är lokaliserat inom ett område som omfattas av stadsplan 2017, vilket är en konkretisering av översiktsplan ÖP 2010 och ersatte den som översiktsplan för centralorten. I stadsplan 2017 är ett område av storleken 220 ha avsatt för nuvarande och framtida avfallshantering för regionens behov. Filbornaverket är lokaliserat till detta område. Ansökt ändring bedöms inte strida mot stadsplan 2017.

Filbornaverket är lokaliserat inom området som omfattas av detaljplan för Väla 7:9 m.fl., som omfattar fastighet Väla 7:11 och delar av fastigheterna Väla 7:9 och Filborna 33:2, se bilaga 12 Detaljplan Väla 7.9 m.fl. Detaljplanen vann laga kraft 2009-12-29. Genomförandetid för detaljplanen har ansatts till 2019-12-29. Ingen ändring av detaljplanen har initierats vilket medför att planen fortsatt är giltig. Ansökt ändring bedöms inte strida mot gällande detaljplan.

10.3 Miljökvalitetsnormer

Verksamhetens utsläpp till luft och påverkan på miljökvalitetsnormer för luft beskrivs i avsnitt 9.1 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning med tillhörande spridningsberäkningar. Ansökt ändring bedöms inte medföra att miljökvalitetsnorm avseende luft överskrids.

Verksamhetens utsläpp av processavloppsvatten från rökgasrening och påverkan på miljökvalitetsnormer för recipienten beskrivs i avsnitt 9.2 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning med tillhörande recipientutredning. Ansökt ändring bedöms inte äventyra möjligheten att uppfylla miljökvalitetsnormerna i vattenförekomsten Helsingborgsområdet, inte heller riskerar aktuell statusklassning för någon av kvalitetsfaktorerna att försämrats till följd av utsläppet.

Helsingborgs stad har gjort en bullerkartläggning och antagit ett åtgärdsprogram för år 2019–2023. I åtgärdsprogrammet anges att ljudnivån bör vara under 45 dBA i större naturområden och tätortsnära rekreationsområden, vilket omfattar Bruces skog i verksamhetens närområde. En beräkning av buller inklusive bedömd ljudemission för ansökt ändring har gjorts, se avsnitt 9.5 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning. Bolaget bedömer inte att den ansökta ändringen kommer att medföra en ljudnivå orsakad av verksamheten som överstiger 45 dBA. Detta då Bolagets beräkning visar att ljudnivå orsakad av verksamheten understiger 45 dBA i Bruces skog samt att ökning av trafiken vid ansökt ändring är marginell i förhållande till befintlig trafik på Hjortshögsvägen och väg E4/E6/E20.

Några formella hinder mot att bevilja ändring av tillstånd till följd av gällande miljökvalitetsnormer föreligger därför inte.

11. Bästa tillgängliga teknik (BAT) och bästa möjliga teknik (BMT)

Inom Filbornaverket bedrivs verksamhet som omfattas av industriutsläppsförordningen (2013:250) innehållande bestämmelser om försiktighetsmått för industriutsläppsverksamheter.

Inom EU ställs branschvisa krav på bästa tillgängliga teknik (BAT) för de cirka 30 branscher som omfattas av industriutsläppsdirektivet. Så kallade BAT-slutsatser införs i Sverige som bindande generella föreskrifter i industriutsläppsförordningen (2013:250) och utgör minimireglering för verksamheterna som omfattas.

I 2 kap. 3 § miljöbalken ställs krav på att den som bedriver yrkesmässig verksamhet ska tillämpa bästa möjliga teknik (BMT). BMT innefattar såväl den teknik som används och det sätt på vilket anläggningen konstrueras, utformas, byggs, underhålls, leds och drivs samt avvecklas och tas ur bruk. Tekniken måste från teknisk och ekonomisk synpunkt vara möjlig att använda i branschen och inte bara förekomma på experimentstadiet. Det innebär att tekniken ska vara kommersiellt tillgänglig och användas på någon anläggning. BMT utgör utgångspunkten för att bedöma frågan om vilka skyddsåtgärder och försiktighetsmått som ska krävas. Ekonomiska och miljömässiga avvägningar ska sedan ske med tillämpning av rimlighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken. Vid denna bedömning ska BAT utgöra underlag vid bedömningen av vad som utgör BMT.

För verksamheten gäller BAT-slutsatser för avfallsförbränning, WI-BATC, som huvudverksamhet. Filbornaverket, som omfattas av industriutsläppsförordningen, är utförd med en hög verkningsgrad och med bästa möjliga teknik för att nedbringa emissioner och därmed de totala utsläppen. Uppfyllandet av WI-BATC redovisas i den årliga miljörapporten. En sammanfattning av uppfyllande av WI-BATC redovisas i avsnitt 8.1.1 i bilaga A Teknisk beskrivning.

För koldioxidavskiljning kan BAT-slutsatser för rening och hantering av avloppsvatten och avgaser inom den kemiska sektorn, CWW-BATC (Common Waste Water and Waste Gas Treatment/Management systems in the Chemical Sector), vara tillämpliga som sidoverksamhet om avskild koldioxid klassas som biprodukt istället för avfall. Uppfyllandet av CWW-BATC framgår av avsnitt 8.1 i den tekniska beskrivningen, bilaga A. I avsnitt 8.1 i den tekniska beskrivningen, bilaga A, finns också en redogörelse för de horisontella BREF-dokument som kan vara relevanta att beakta vid implementering av koldioxidavskiljning.

I avsnitt 8.2 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning redovisas teknikalternativ enligt BMT för koldioxidavskiljning. Bolaget bedömer att både avskiljning med absorbent med aminer och avskiljning med HPC-tekniken utgör BMT men att avskiljning med aminer är bäst lämpad för integrering med Filbornaverket och det lokala fjärrvärmesystemet. För befintlig verksamhet som omfattar avfallsförbränning har bästa möjliga teknik redovisats i samband med ansökan om Grundtillståndet. Bolaget bedömer att förbränning av en ökad mängd farligt avfall inte medför att det krävs en ny utredning om bästa möjliga teknik vad avser avfallsförbränningsverksamheten. Detta då det inte bedöms ha skett någon betydande teknikutveckling inom avfallsförbränning sedan ansökan om Grundtillståndet lämnades in.

Bolaget har gjort åtaganden för att minska utsläpp till luft och för att minska risker vid koldioxidavskiljning. Bolaget anser att det inte är tekniskt möjligt, miljömässigt motiverat och ekonomiskt rimligt att vidta ytterligare åtgärder för att reducera utsläpp och risker i enlighet med 2 kap. 7 § miljöbalken.

12. Industriutsläppsförordningen (2013:250) om statusrapport

Industriutsläppsförordningen innehåller bestämmelser om att en verksamhetsutövare som bedriver industriutsläppsverksamhet ska upprätta en statusrapport som bland annat redovisar föroreningar i mark och grundvatten. För Filbornaverket, fastighet Väla 7:11, finns statusrapport som godkänts 2015-09-14 av Mark-och Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt (Deldom i Mål M 4593-14). Placeringsalternativ 1 för koldioxidavskiljningsanläggningen är lokaliserat inom fastighet Väla 7:11. Känslighet och skyddsvärde i statusrapporten bedömdes till liten för mark och grundvatten och måttlig för ytvatten och sediment. Sammantaget klassades området i riskklass 3, måttlig risk, enligt metodik för förorenade områden (MIFO) med avseende på mindre känslig markanvändning. Det har inte inträffat några händelser med läckage av någon kemisk produkt eller brand i sådan omfattning att det bedöms ha påverkat föroreningssituationen i mark och grundvatten sedan statusrapporten fastställdes.

För placeringsalternativ 2 har en statusrapport bifogats ansökan, se bilaga 13 Statusrapport placeringsalternativ 2. Statusrapporten omfattar de delar av detaljplaneområdet Väla 7:9 m.fl. där det kan vara aktuellt att placera koldioxidavskiljningsanläggningen. Markprovtagning som ligger till grund för statusrapporten visar på halter som understiger halter för mindre känslig markanvändning (MKM) enligt Naturvårdsverkets riktlinjer för förorenad mark. Enstaka analyser av de övre jordskikten har dock visat på halter av bly, krom, nickel, zink och PAH som ligger över halter för MKM men med god marginal under halter för klassning som farligt avfall. Placeringsalternativ för koldioxidavskiljningsanläggningen beskrivs närmare i avsnitt 7.1 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning.

13. Säkerhetsaspekter och risker

Bolaget genomför en årlig utvärdering av den riskinventering som omfattar Bolagets verksamhetsområde. Denna uppdateras om ändringar i verksamheten sker som ger upphov till ökade eller minskade risker för människors hälsa eller miljön. En särskild beredskapsplan finns också upprättad för anläggningen. Planen finns tillgänglig i kontrollrummet och uppdateras fortlöpande.

Införande av koldioxidavskiljning innebär ändringar av verksamhetens risker. Hantering, lagring och transport av avskild koldioxid samt användning av ammoniak som köldmedia bedöms medföra störst risker för människors hälsa eller miljön. Skyddsåtgärder för att minska risker vid ansökt ändring beskrivs i avsnitt 16 i bilaga A Teknisk beskrivning. I avsnitt 9.8 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning finns en redogörelse för risker och utförda utredningar.

14. Miljökvalitetsmål

Bolagets påverkan på de av Riksdagen antagna miljökvalitetsmålen samt regionala och lokala mål beskrivs i avsnitt 10 i bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning. Bolaget bedömer att ansökt ändring har en positiv påverkan på nationellt, regionalt och lokalt miljömål om begränsad klimatpåverkan genom att minska utsläpp av växthusgaserna. Bolaget bedömer att ansökt ändring inte påverkar möjligheten att uppnå övriga nationella, regionala eller lokala miljömål som berörs av ansökt ändring.

15. De allmänna hänsynsreglerna

I 2 kap. miljöbalken finns ett antal så kallade allmänna hänsynsregler. Dessa är grundläggande för den som utför eller planerar att utföra något som påverkar eller riskerar att påverka människors hälsa eller miljön. Det är verksamhetsutövarens skyldighet att visa att och hur dessa regler följs.

1 § Bevisbörderegeln: *När frågor prövas om tillåtlighet, tillstånd, godkännande och dispens och när sådana villkor prövas som inte avser ersättning samt vid tillsyn enligt denna balk är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön.*

I detta kapitel avses med åtgärd en sådan åtgärd som inte är av försumbar betydelse i det enskilda fallet.

Bolaget anser att ansökan med tillhörande handlingar visar att Bolaget har erforderlig kunskap och kontroll på sin verksamhet samt att de förpliktelser och krav som kan ställas på verksamheten iakttas och uppfylls i enlighet med bevisbörderegeln.

2 § Kunskapskravet: *Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.*

Bolaget följer löpande utvecklingen av nya tekniker på marknaden, dels med egen personal, dels med inhyrd kompetens. Inom Bolaget finns personal som tillser att verksamheten bedrivs enligt tillstånd och lagkrav, vid behov anlitas externa experter. Utbildning av anställda genomförs kontinuerligt. Bolagets kunskaper om verksamheten är därför mycket goda.

Genom ovanstående får Bolaget anses besitta de kunskaper som krävs för att skydda människors hälsa och miljön mot skador och olägenheter på grund av den ansökta ändringen. Kunskapskravet bedöms därmed anses vara uppfyllt.

3 § Försiktighetsprincipen och bästa möjliga teknik: *Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall utföra de skyddsåtgärder, iakttas de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för*

människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Vid utbyte av maskinell utrustning i verksamheten tas i största möjliga mån hänsyn till bästa möjliga teknik. Bolaget håller sig uppdaterad om nya tekniker på marknaden och söker efter miljövänligare och resurssnålare lösningar för sin verksamhet och införskaffar dessa i de fall det är ekonomiskt skäligt och vid utbyte av nya maskiner och tekniska lösningar. För att minimera risk för läckage till dagvatten leds dagvatten från fastigheten till uppsamlingsdammar vars utflöde går att stänga av. Absorberande material finns också i anläggningen för att åtgärda mindre oljespill med mera. Vid inköp av kemiska produkter görs riskbedömningar avseende miljö och hälsa och när det är möjligt ersätts miljöfarliga ämnen med mindre farliga. I den tekniska beskrivningen, bilaga A, avsnitt 7 beskrivs teknik för ansökt ändring. I bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning beskrivs olika teknikalternativ enligt bästa möjliga teknik samt bästa tillgängliga teknik i avsnitt 8.2 och verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljön i avsnitt 9. Detta, tillsammans med övriga rutiner och åtgärder som Bolaget vidtar för att minimera risken att skada människors hälsa och miljön, innebär att Bolaget uppfyller försiktighetsprincipen och kravet på bästa möjliga teknik.

4 § Produktvalsprincipen: *Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skall undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism.*

Rutiner för inköp av kemiska produkter finns. Vid utbyte samt införande av nya kemiska produkter i verksamheten granskas och kontrolleras produkterna gentemot olika restriktionslistor, såsom prioriteringsguiden (PRIO) och Reach kandidatförteckning, innan de används i verksamheten. Bolaget anser att de rutiner och åtgärder som görs för att ersätta och minska användandet av miljö- och hälsofarliga produkter uppfyller kraven i 4 § produktvalsprincipen.

5 § Hushållnings- och kretsloppsprincipen: *Alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna att*

- 1. minska mängden avfall,*
- 2. minska mängden skadliga ämnen i material och produkter,*
- 3. minska de negativa effekterna av avfall, och*
- 4. återvinna avfall.*

I första hand ska förnybara energikällor användas.

Koldioxidavskiljning är en energikrävande process som medför att elproduktionen vid anläggningen kommer att minska. Merparten av spillvärmen från koldioxidavskiljningen kommer dock att kunna användas för fjärrvärmeproduktion. Användning av aminer som absorbent genererar ett ökat avfall från verksamheten. Då Filbornaverket har en effektiv

befintlig rökgasrening före ansökt koldioxidavskiljningsanläggning minimeras mängden avfall så långt det är möjligt.

Att förbränna en ökad mängd farligt avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas på annat sätt anser Bolaget är en del i att använda råvaror och energi så effektivt som möjligt samt att minska de negativa effekterna av avfall.

Bolaget har rutiner för att källsortera och minimera användningen av råvaror och kemiska produkter i verksamheten. Bolaget eftersträvar att återanvända och återvinna så mycket som möjligt och i de fall verksamheten själv inte kan nyttja restprodukterna eftersträvas att hitta en mottagare av avfallet som främjar återanvändning och återvinning i möjligaste mån.

Hushålls- och kretsloppsprincipen bedöms därmed vara uppfylld.

6 § Lokaliseringsprincipen: *För en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.*

Vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillståndsprövning enligt 9 och 11 kap., regeringens tillåtlighetsprövning enligt 17 kap. och prövning av verksamheter enligt 9 kap. 6, 6 a och 6 b §§, 11 kap. 9 a § och 12 kap. 6 § ska bestämmelserna i 3 och 4 kap. tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Ett tillstånd eller en dispens får inte ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (2010:900). Små avvikelser får dock göras, om syftet med planen eller bestämmelserna inte motverkas.

Bolaget anser sig vara belägen på lämplig plats för sin verksamhet både avseende nuvarande verksamhet och den ansökta ändringen. Att etablera en ny verksamhet på en ny plats är ej skäligen eller kostnadsmissigt förenligt med miljöbalkens intentioner avseende resurshushållning. På den plats Bolaget är lokaliserat idag finns den infrastruktur Bolaget behöver för att kunna bedriva sin verksamhet. Vid nuvarande lokalisering finns goda kommunikationer till E4/E6/E20, tekniska resurser i form av stort punkttutsläpp av koldioxid, befintlig avfallsförbränningsanläggning med effektiv rening av rökgaser och rökgaskondensat, el, ånga, VA, fjärrvärmesystem med mera. Detta medför minsta möjliga miljöpåverkan på omgivningen jämfört med ett alternativ där man tar ny mark och nya resurser i anspråk. Verksamheten strider inte mot några planer eller påverkar några skyddade eller skyddsvärda områden vilket minimerar risken för störningar på omgivningen. Vidare är verksamheten belägen inom befintligt detaljplanelagt område för industri och tekniska anläggningar där det bedrivs avfallshantering.

Mot bakgrund av ovanstående bedöms lokaliseringsprincipen vara uppfylld.

16. Förslag till skyddsåtgärder

Utöver de åtaganden och villkor som finns i Grundtillståndet åtar sig Bolaget att:

- Installera tvättsteg för utgående rökgaser för att minimera utsläpp av absorbent.
- Den ökade mängden rökgaskondensat kommer att renas i befintlig vattenrening eller i ny vattenrening med motsvarande reningsgrad. Övrigt process- och spolvatten som uppkommer i koldioxidavskiljningsanläggningen samlas upp och återanvänds i anläggningen eller tas omhand som avfall.
- Dela den totala lagrade mängden flytande koldioxid på minst två tankar för att minska riskerna för utsläpp.
- Implementera åtgärder för ammoniakbärande kylutrustning som beskrivs i Svensk Kylnorm – Aggregat med Ammoniak. Detta omfattar inte befintligt system för NO_x-reduktion (SNCR) med ammoniaklösning.
- Avleda dagvatten från koldioxidavskiljningsanläggningen via uppsamlingsdamm där utloppet kan stängas med ventiler. Uppsamlingsdammen ska ha en tillgänglig volym på cirka 400 m³ för uppsamling av förorenat släckvatten utöver den volym dagvatten som normalt finns i uppsamlingsdammen när utloppsventilen är öppen. Vid placeringsalternativ 1 enligt figur 10 i bilaga A Teknisk beskrivning planeras dagvatten från koldioxidavskiljningsanläggningen avledas till befintligt dagvattensystem med uppsamlingsdamm.
- Säkerställa att marken kring koldioxidavskiljningsanläggningen är hårdgjord och tät samt att marken har lutning eller asfaltsklack som säkerställer att släckvatten inte kan rinna ut utanför hårdgjord yta.
- Följa de rekommendationer om riskreducerandeåtgärder som sammanfattats i avsnitt 16 i bilaga A Teknisk beskrivning.
- Upprätta rutiner för kontroll och rengöring vid användning av vått slutet kyltorn eller hybridtorn för att minska risken för spridning av legionella.
- Uppdatera övriga rutiner, ledningssystem och insatsplan med avseende på den tillkommande verksamheten.

17. Kontroll av verksamheten

I Grundtillståndet villkor 18 regleras vad som gäller kontrollprogram för verksamheten. Ett kontrollprogram för verksamheten innehållande mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder finns. Det innehåller även rutiner för kontroll och klassificering av inkommande avfall samt hur underkänt avfall hanteras. Kontrollprogrammet omfattar recipientkontroll, vilket genomförs samordnat med andra aktörer. Den ansökta ändringen bedöms inte medföra behov av någon större förändring av befintligt kontrollprogram. Uppdatering av kontrollprogrammet för verksamheten kommer att göras i samband med att ändring av tillstånd tas i anspråk.

Omfattningen av den egenkontroll som bedrivs styrs i första hand av miljöbalkens generella regler om egenkontroll (26 kap. 19 §), men även av förordningen om verksamhetsutövers egenkontroll (1998:901). Dessutom berörs verksamheten av annan lagstiftning som ställer krav på olika mätningar.

18. Aktförvaring

Som aktförvarare föreslås Therese Zetterström.

Besöksadress: Drottninggatan 2

Postadress: Stadsledningsförvaltningen, Avdelningen för juridik och service –
Stadskansliet, 251 89 Helsingborg

Telefonnummer: 042-10 51 87

E-post: Therese.Zetterstrom@helsingborg.se

19. Behörighetshandlingar

Fullmakt för advokaterna Erica Nobel och Carolin Hammar samt jur kand Caroline Appelberg att företräda sökanden finns i bilaga 14.

Registeruppgifter från Bolagsverket finns i bilaga 15.

20. Bilageförteckning

Bilaga A Teknisk beskrivning

Bilaga B Miljökonsekvensbeskrivning

Bilaga 1 Grundtillstånd

Bilaga 2 Gällande villkor

Bilaga 3 Samrådsunderlag

Bilaga 4 Samrådsredogörelse

Bilaga 5 Spridnings- och depositionsberäkning aminer

Bilaga 6 Spridningsberäkning NO_x, SO₂, CO, stoft och metaller

Bilaga 7 Recipientutredning processavloppsvatten från rökgasrening

Bilaga 8 Beräkning av buller vid koldioxidavskiljning

Bilaga 9 Riskutredning

Bilaga 10 Modellerade halter av nitrosaminer och nitraminer i grundvatten

Bilaga 11 Aminers påverkan på pollinatörer

Bilaga 12 Detaljplan Väla 7.9 m.fl.

Bilaga 13 Statusrapport placeringsalternativ 2

Bilaga 14 Fullmakt

Bilaga 15 Registreringsbevis

Bilaga 16 Översiktskarta skala 1:10 000

Bilaga 17 Översiktskarta skala 1:50 000

Bilaga 18 Släckvattenutredning

Bilaga 19 Spädningsberäkning 2018